

[Weikop.]

finder det uheldigt, at millioner kan stilles til rådighed til finansiering af virksomheder, som ikke er så kreditværdige, at de kan opnå lån hos banker eller andre institutioner på sædvanlig måde.

Man kan, som vi også har gjort det i udvalget, vende og dreje konkurrencespørgsmålet, som man vil, men givet er det, at de virksomheder, der får billige statslån, bliver stillet gunstigere end de, som klarer sig med lån på normal måde. Jeg er nemlig klar over, at det vil være ganske udelukket eller i hvert fald uhyre vanskeligt for administrationen at bedømme, hvornår der vil opstå irrationel konkurrence. Der vil antagelig opstå konkurrence mellem bestående virksomheder og den nye virksomhed, der etableres. Hvis derfor konkurrencemomentet skulle være afgørende, ville vi ganske simpelt ikke kunne yde de lån, der her er tale om. Når loven tager sigte på modernisering og rationalisering og dermed billigørelse af produktionen, vil det være inkonsekvent at nægte lån til virksomheder, selvom det betyder øget konkurrence for de andre.

Jeg forstår af de udtalelser, den højtærede handelsminister har fremsat udenfor tinget, at han siger, at lånene skal fremme konkurrencen, og at alle virksomheder, som kan billigøre produktionen, skal have fortrinnet til at få lån. Det vil sige, at lånene efter handelsministerens opfattelse skal fremme den konkurrence, som det lukkede marked på adskillige områder hindrer. Den højtærede handelsminister mener således, at man kunstigt ved lav rente kan fremme konkurrencen. Hertil er kun at sige, at kun de, der får fat i statens mammon, får mulighed for en gunstig stilling i konkurrencen, medens den naturlige konkurrence, som friere handelsforhold vil medføre, vil give alle en ligestilling i konkurrencen og bevirke, at det ikke bliver en rentesats, der bliver afgørende, men dygtighed og initiativ. Selvom den oprindeligt foreslåede lave rentesats, som nye eller svage virksomheder kan opnå, i nogen grad vil blive modvirket af bestående virksomheders erfaring og bedre konsolidering, er vi af den opfattelse, at konkurrencemomentet ville kunne modvirkes bedre, når renten var 4 pct., end når den var 3½ pct., og jeg vil anse det for ganske usandsynligt, at den virksomhed,

der får lån til modernisering og rationalisering, ikke skulle være i stand til at yde 4 pct., særlig i betragtning af de meget rimelige afdragsvilkår — der er endog tilfælde, hvor lånet skal være afdragsfrit de første to år —, men venstres ordfører har nu også på mit partis vegne trukket vort ændringsforslag tilbage, fordi det ikke vil være rimeligt at stille håndværk og industri ugunstigere end fiskeri og landbrug.

Lånene kan efter lovforslaget ydes på et forholdsvis langt åremål, men vi ønsker her at fremhæve, som det også står i betænkningen, at lån til maskiner og udstyr og — regner jeg med — hotelmontering o. lign. ting ikke kan ydes for længere perioder end den skattemæssige afskrivningsperiode. Jeg synes, det burde være indlysende, at man ikke bør have lån, der beror på sikkerhed i maskiner og andre ting, når disse er skattemæssigt afskrevet. Heri ligger en begrænsning af låneperioden, som vi lægger afgørende vægt på.

Udvalgsbehandlingen af dette forslag, forekommer det mig, har vist, at der opstår adskillige problemer, når staten skal låne penge ud; men problemerne er ikke til at løse på nuværende tidspunkt. Derfor ser jeg med meget stor tilfredshed på, at handelsministeren har erklæret sig indforstået med at forelægge det i § 6 nævnte folketingsudvalg retningslinierne for udlånsvirksomheden og forhandle med udvalget om lånene, inden de første lån er bevilget, så at der ikke skabes en fast praksis, før der har været lejlighed til at udtale sig herom.

Efter at vi sammen med venstre har trukket vort ændringsforslag tilbage, kan jeg anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Skytte: Der er på nærværende tidspunkt ikke grund til at indlade sig på en ny diskussion om renten, allermindst da det pågældende ændringsforslag er bortfaldet, og jeg skal da ganske undlade det. Jeg er enig i, at lånene efter denne lov fortrinsvis skal ydes, hvor de er mest tiltrængt. Deraf følger, at kommuner ikke bør kunne optræde som lånsøgere efter denne lov, da kommunerne har lejlighed til at skaffe sig penge på anden vis.

Selvom dette lovforslag angår lån både til håndværk, industri, rederier og hoteller, vil det formodentlig fortrinsvis være hånd-